

Helsingfors 2.8.2007

Mirva Tossavainen, ordf. för Alternativ till EU:

Ärade gäster!

Ni är varmt välkomna till den Nordiska folkrikdagen i Finland och vår huvudstad Helsingfors. Det känns fint att se er här i dag. Nordisk folkrikdag har tidigare ordnats 13 gånger i de olika nordiska länderna. Finland var senast värd 1994.

Olika fora för nordiskt samarbete och tankeutbyte är särskilt viktiga för medborgarorganisationerna i en allt snabbare föränderlig värld och detsamma gäller för det globala utbytet mellan medborgarrörelserna och organisationerna. Det medborgerliga utbytet blir särskilt viktigt i sådana fall där regeringarna i de olika länderna varit oförmögna att öppet och uppriktigt föra politisk debatt med medborgarna och lyssna till deras åsikter. Det här är särskilt tydligt i Finland där medborgarnas inställning till Europeiska unionen är mer kritisk än i de andra medlemsländerna, medan detta förbigås i den offentliga debatten och den negativa inställningen förtigs. Om man öppet vågade ventilera vad kritiken kan beror på, bleve det klart varför människorna och medborgarna att Europeiska unionen upplevs som en fjärran, odemokratisk och byråkratisk organisation som inget har till övers för medborgarnas opinioner.

I stället för att gynna ett öppet debattklimat försöker de politiska ledarna i EU-länderna utlysa ett grundlagsfördrag ny skepnad trots att det redan fällts i folkomröstningar i flera länder. Det heter att de gamla fördragen som nu gäller inte väsentligen ändrats och det nya fördraget bara sammanbinder dem till ett. I själva verket skiljer sig det nu så kallade nya fördraget från det tidigare grundlagsfördraget bara i fråga om att statliga symboler som flaggan eller nationalsången tagits bort, vilket är en klen tröst i en situation där makten hos det demokratiskt valda parlamentet minskar och den odemokratiskt valda kommissionen växer. Det här betyder samtidigt att medborgarnas påverkningsmöjligheter på unionens beslut begränsas ytterligare.

Den nordiska välfärdsmodellen är minst sagt framstegsvänlig som samhällsmodell kan vi konstatera. Den nordiska välfärdsmodellen har varit framstegsvänlig särskilt för kvinnorna. EU:s konstitutionella fördrag som huvudsakligen tryggar den ekonomiska tillväxten och den internationella ekonomiska konkurrensen är förödande för den nordiska välfärdsmodellen och dess viktigaste del de offentligt producerade tjänsterna.

EU:s konstitutionella fördrag står i djup ideologisk konflikt med de offentliga tjänsterna och välfärdsmodellerna. Detta utgör ett allvarligt hot mot människornas jämlikhet och jämställdheten mellan könen. Den nordiska välfärdsstaten utgår från social rättvisa och omsorg om de svagaste i samhället. En sådan utgångspunkt bör också Europeiska unionens politik ta.

Jag tror att vi i framtiden behöver allt mera internationellt samarbete till exempel för att tackla miljöhot och miljökatastrofer. Det erfar vi konkret där vi står på stranden av Östersjön som är ett ekologiskt hav i grav obalans. Nationalstaterna kan inte lösa de nya problemen så som tidigare. Inom ramen för nationalstaten kan dock exempelvis en god social- och miljöpolitik bedrivas som bättre tar hänsyn till förhållanden och behov.

Vi har under det kommande veckoslutet möjlighet att här i Helsingfors föra en rik internationell debatt ur många synvinklar. Jag önskar er än en gång varmt välkomna och hoppas att vårt samarbete detta veckoslut intensifieras och att vi på söndagen är många tankar rikare!